

НАЦІОНАЛЬНЕ АГЕНТСТВО УКРАЇНИ З ПИТАНЬ ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ

РОЗ'ЯСНЕННЯ

24 квітня 2024 року

№ 181 -р/з

щодо звільнення державних службовців, призначених відповідно до частини п'ятої статті 10 Закону України «Про правовий режим воєнного стану»

Відповідно до пункту 3 частини третьої статті 13 Закону України від 10 грудня 2015 року № 889-VIII «Про державну службу» (далі – Закон № 889) НАДС роз'яснює.

Згідно зі статтею 83 Закону № 889 державна служба припиняється:

1) у разі втрати права на державну службу або його обмеження (стаття 84 Закону № 889);

2) у разі закінчення строку призначення на посаду державної служби (стаття 85 Закону № 889);

3) за ініціативою державного службовця або за угодою сторін (стаття 86 Закону № 889);

4) за ініціативою суб'єкта призначення (стаття 87 Закону № 889);

5) у разі настання обставин, що склалися незалежно від волі сторін (стаття 88 Закону № 889);

6) у разі незгоди державного службовця на проходження державної служби у зв'язку із зміною її істотних умов (стаття 43 Закону № 889);

7) у разі виходу державного службовця на пенсію або досягнення ним 65-річного віку, якщо інше не передбачено законом;

8) у разі застосування заборони, передбаченої Законом України «Про очищення влади»;

9) з підстав, передбачених контрактом про проходження державної служби (у разі укладення) (стаття 88¹ Закону № 889).

Частиною п'ятою статті 10 Закону України від 12 травня 2015 року № 389-VIII «Про правовий режим воєнного стану» (далі – Закон № 389) встановлено, що у період дії воєнного стану особи призначаються на посади державної служби, посади в органах місцевого самоврядування, посади керівників суб'єктів господарювання державного сектору економіки, комунальних підприємств, установ, організацій керівником державної служби або суб'єктом призначення, сільським, селищним, міським головою, головою районної, районної у місті, обласної ради, начальником відповідної військової адміністрації без конкурсного відбору, обов'язковість якого передбачена

законом, на підставі поданої заяви, заповненої особової картки встановленого зразка та документів, що підтверджують наявність у таких осіб громадянства України, освіти та досвіду роботи згідно з вимогами законодавства, встановленими щодо відповідних посад, а також за наявності у Єдиному державному реєстрі декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, за минулий рік.

Разом з тим Законом № 389 не врегульований порядок вивільнення державних службовців, призначених на посади відповідно до абзацу першого частини п'ятої статті 10 Закону № 389, за ініціативою суб'єкта призначення на підставі пункту 1 частини першої статті 87 Закону № 889.

Статтею 87 Закону № 889 встановлено, що одночасно з попередженням про звільнення на підставі пункту 1 частини першої статті 87 Закону № 889 суб'єкт призначення або керівник державної служби пропонує державному службовцю іншу рівнозначну посаду державної служби або, як виняток, нижчу посаду державної служби відповідно до професійної підготовки та професійних компетентностей.

Державний службовець звільняється на підставі пункту 1 частини першої цієї статті у разі, коли відсутня можливість запропонувати відповідні посади, а також у разі його *відмови від переведення* на запропоновану посаду.

Проте згаданою частиною п'ятою статті 10 Закону № 389 визначено, що державні службовці та посадові особи місцевого самоврядування, призначені відповідно до абзацу першого цієї частини, *не можуть бути переведені на інші посади державної служби* або посади в органах місцевого самоврядування.

Отже, державний службовець, який призначений на посаду державної служби строково відповідно до абзацу першого частини п'ятої статті 10 Закону № 389, не може бути переведений на інші посади державної служби.

Відповідно до листа Міністерства юстиції України від 30 січня 2009 року № Н-35267-18 прогалини в законі – це повна або часткова відсутність необхідних юридичних норм у даному законі.

У зв'язку з цим в юриспруденції розроблені способи заповнення прогалин в процесі застосування закону, які отримали назву аналогії. Розрізняють:

аналогію закону – рішення справи або окремого юридичного питання на основі правової норми, розрахованої на схожі випадки.

Застосування аналогії забороняється, якщо вона прямо заборонена законом чи якщо закон пов'язує настання юридичних наслідків з наявністю конкретних норм;

аналогію права – рішення справи чи конкретного юридичного питання на основі принципів права, загальних начал і змісту законодавства.

Таким чином, зважаючи на положення абзацу другого частини п'ятої статті 10 Закону № 389 та особливості призначення на посаду (без конкурсу), на думку НАДС, державному службовцю немає можливості запропонувати

іншу рівнозначну або нижчу посади державної служби, як того вимагає стаття 87 Закону № 889.

У такому разі, враховуючи положення абзацу третього частини третьої статті 87 Закону № 889 державний службовець звільняється із займаної посади відповідно до пункту 1 частини першої статті 87 Закону № 889.

Також зазначаємо, що державний службовець, який призначений на посаду державної служби відповідно до абзацу першого частини п'ятої статті 10 Закону № 389, може бути звільнений із займаної посади до закінчення строку дії трудового договору з інших підстав, передбачених статтею 83 Закону № 889, зокрема за ініціативою державного службовця або за угодою сторін (стаття 86 Закону № 889).

Разом з тим такий державний службовець може бути знову призначений на посаду державної служби відповідно до абзацу першого частини п'ятої статті 10 Закону № 389.

Окремо повідомляємо, що роз'яснення міністерств, інших центральних органів виконавчої влади мають лише інформаційний характер і не встановлюють правових норм.

Голова

Наталія АЛЮШИНА